

DUNAÚJVÁROS MEGYEI JOGÚ VÁROS LEVEGŐMINŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERVE

1.) Dunaújváros levegőminőségi helyzetének rövid elemzése A szennyezett területek lehatárolása a Közép-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség által elkészített és kihirdetett levegőminőségi intézkedési program alapján

Nitrogén-oxidok

Nitrogén-oxidok esetében a zóna települései közül kizárólag Dunaújváros területén belül a Lajos király krt. 26. sz., az Apácai Csere János u. 3. sz. és a Városháztér 2. sz. alatt telepített immissziós mérőállomások adatsoraiban tapasztalható időnként egészségügyi határérték feletti koncentráció.

A Lajos király körút 26. sz. körzetében (mérőállomás száma: 17946401) a határérték túllépés rendszeres, a mért légszennyezőanyag koncentráció az egészségügyi határérték másfél-kétszerese. Több mérőállomás esetében a határérték túllépés időszakonként jelentkezik (1. számú táblázat).

1. számú táblázat: Dunaújvárosi mérőhelyek, ahol időszakonkénti magas nitrogén-oxidok koncentráció észlelhető

Mérőhely kódja	Telepítés helye	Magas NO ₂ koncentrációk időszaka
18046416	Apácai Csere János u. 3.	2002. 05. hó
18006418	Városház tér 2.	1999. 02.-04. hó, 2001. 11.- 2002. 05. hó, 2003. 01.-2003. 03.hó

A nitrogén-oxidok esetében az intézkedési terv célja elsősorban a szennyezett területen a nitrogén-oxidok kibocsátás csökkentése, így a határérték feletti légszennyezőanyag koncentráció megszüntetése.

A város területén telepített mérőhelyek adatai és a modellszámítások eredményei alapján megállapítható, hogy a város bizonyos részein (Lajos király útja, Apácai Csere János utca, és esetenként a Városház tér körzete) a környezeti levegő nitrogén-oxidok koncentrációja határérték feletti, amelyet valószínűleg D-i irányú szelek esetében az ipari források kibocsátásai, továbbá a közlekedés és a kommunális fűtés együttes hatása idéz elő.

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat vizsgált térségben telepített mintavevő helyein mért adatok alapján viszont megállapítható, hogy Dunaújváros bizonyos részein (Városháza tér) a levegő minőségét a közeledés nitrogén-oxidok kibocsátása alapvetően meghatározza.

Szálló por

A terjedési viszonyok alapján a szálló porral szennyezett terület Dunaújváros egészére kiterjed, melyet szálló por szennyezettségi adatokkal és modellszámításokkal bizonyítottak a szakemberek.

A felügyelőség által elkészített intézkedési programban összefoglalt adatok alapján megállítást nyert, hogy a környezeti levegő minőségét a területen végzett ipari tevékenység por kibocsátása határozza meg alapvetően.

2. számú táblázat: Dunaújváros környezeti levegőjének por terhelése különböző forrásokból

Por kibocsátó tevékenység / forrás	2000. évi összes por kibocsátás (t)
Ipari tevékenység	1789,3
Közlekedés	161,0

Dunaújvárosban az ipari tevékenység meghatározó pontforrásainak normál üzemmenete és átlagos meteorológiai viszonyok esetén is túllépi a környezeti levegő szálló por koncentrációja a határértéket.

A vizsgált térségben végzett mérések adatai és a modellszámítások alapján megállapítható, hogy Dunaújváros területén a környezeti levegő szálló porral jelentősen szennyezett, amely ipari tevékenységből ered.

2.) A javításra irányuló, tervezett önkormányzati intézkedések és programok valószínűsíthető költségei és forrásai

A környezeti levegő minőségének javítására vonatkozó önkormányzati intézkedések és programok valószínűsíthető forrásait és költségeit az alábbi 3. számú táblázat foglalja össze.

Nitrogén-oxidok

3. Az intézkedési program forrásai és várható költségei a nitrogén-oxidok esetében

Sor-szám	Intézkedés	Határidő	Forrás	Költség (eFt)
Dunaújváros Megye Jogú Város Önkormányzata				
1.	Intézkedési terv kidolgozás a nagy forgalmú utak forgalom csökkentésére, vagy a forgalmat gerjesztő tevékenységek városon kívül helyezésére	2006. június 30.	Önkormányzati	
1.a.)	A teherforgalom korlátozásának fejlesztése, a korlátozásba be nem vont utak, területek nagyságának bővítésével az Újtelep és a Béke városrész 20t teherforgalom korlátozása 12 t össztömegig ezzel a nehéz forgalom a Lajos király krt. körzetében is csökkenthető. A behajtási engedélyek indokoltságának alapos vizsgálata Csak a feltétlen célirányos teherforgalom engedhető be a város belső területeire.	2005. november 30.	Önkormányzati	Költsége nem ismert
1. b.)	A Városháza tér négyágú csomópontjának csökkentése, a negyedik ágon lévő Városháza tér belső forgalmának a gépjárművek előli lezárásával. A csomópont ágainak csökkentése eredményezheti az álló forgalom nagyságának, ezzel együtt a káros anyagok mértékének csökkenését.	2006. június 30-ig	Önkormányzati	Becsült költség: 200 000,-
1.c.)	A Városháza téren a csomóponti ágak folyamatosabb forgalma érdekében a meglévő jelzőlámpás irányítás fázisidejének korszerűsítése, ezzel a forgalom lefolyása zavartalanabbá tehető, a felesleges állásidők rövidíthetők, ami környezeti terhelést csökkentheti.	2006. június 30-ig	Önkormányzati	Becsült költség: 15 000,-
1.d.)	A Vasmű út további korszerűsítésében a jelenleg négyágú, jelzőlámpa nélküli Apáczai úti csomópontban korszerű, körforgalmi csomópont kiépítése, ezzel a forgalom biztonsága mellett a káros anyagok mértéke is csökkenthető.	2007. október 30-ig	Önkormányzati	Becsült költség: 60 000,-
2.	A távfűtő rendszer ellátási területének növelése	2007. október 30.	Pályázati / vállalati / önkormányzati	Költsége nem ismert, Költségbecslést igényel

Szálló por

4. számú táblázat: Az intézkedési program forrásai és várható költségei a szálló por esetében

Sor-szám	Intézkedés	Határidő	Forrás	Költség (eFt)
Dunaújváros Megye Jogú Város Önkormányzata				
1.	Zöldterület intenzifikálása és karbantartása	2007. október 30.	Önkormányzati / pályázati	
1.a.)	A város észak-déli irányú átszellőzésének biztosítása növényzet telepítésével Az utak melletti zöldsávok növelése Forgalmas bevezető és átmenő útvonalainkon (a Papírgyári út, az Aranyvölgyi út és a Szórad M. u.) melletti zöldsáv fejlesztése javasolt cserjék és örökzöld fás növényzet telepítésével.	2007. október 30-ig	Önkormányzati / pályázati	Becsült költség: 5 000,-
1. b.)	Az északi iparterület telephelyeihez vezető út menti fasorok pótlása a zaj- és porterhelés csökkentése érdekében.	2007. október 30-ig	Önkormányzati / pályázati	Becsült költség: 2 000,-
1.c.)	A déli tartalék iparterület egy részének előfásítása a Dunaferri vállalatcsoport porkibocsátása kedvezőtlen hatásainak csökkentése érdekében a kibocsátás helyétől délre	2007. október 30-ig	Önkormányzati / pályázati	Becsült költség: 3 000,-
1.d.)	A városi szeméttelpre vezető út védőfásítása az intenzív tehergépjármű forgalom káros hatásainak enyhítésére	2007. október 30-ig	Önkormányzati / pályázati	Becsült költség: 2 000,-
1.e.)	A vasútállomás és a lakóövezet között elhelyezkedő védelmi célból telepített nyárfából álló erdősáv lecserélése lassúbb növekedésű, kemény lombos fajokkal. A faj cseréjével párhuzamosan a védőerdősáv szélességének bővítése	2007. október 30-ig	Önkormányzati / pályázati	Becsült költség: 2 000,-
1.f.)	A Dunaferri Rt.-től délre eső üzemek területén belüli növényzet – cserjék, lombhullató és örökzöld fák – telepítése. Ezek a területek nem közterületek, ezért a tulajdonosok bevonásával valósítható meg a feladat.		Önkormányzati / vállalati / pályázati	Becsült költség: 2 000,-
2.	Program kidolgozása a közterületek pormentesítésére, építési bontási tevékenység ellenőrzése - pormentesítés az utak locsolásával	2006. december 31.	Önkormányzati	Becsült költség: 18 000,-
3.	Rendelet alkotás a 140 kW alatti névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések hatásfokának időszakos rendszeres ellenőrzésére és ezt követően az ellenőrzések végzése személyi és tárgyi feltételeinek kialakítása	2006. december 31.	Önkormányzati	Becsült költség a személyi és tárgyi feltételek kialakítására: 8 000,-

3. A hosszútávon tervezett önkormányzati intézkedések és programok részletei

Nitrogén-oxidok

A helyzetértékelés alapján megállapítható, hogy a zóna környezeti levegőminőségét a vállaltok kibocsátásai alapvetően nem befolyásolják.

Dunaújváros belterületén telepített mérőállomások adatai alapján megállapítottuk, hogy a Lakos király krt., Apácai Csere János u., Városháza tér környezeti levegőjének a nitrogén-dioxidok koncentrációja bizonyos időszakokban határérték feletti. A vizsgálati adatokból megállapítható, hogy a szennyezést a közlekedés, szállításból és a lakossági fűtésből eredő nitrogén-oxidok kibocsátás idézi elő. A felügyelőség kötelezése alapján Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzatának a szennyezettség megszüntetésére intézkedési tervet kell kidolgozni a jelentősen szennyező utak forgalmának csökkentésére, amennyiben ez nem vezet eredményre, hosszútávon meg kell oldani a légszennyezést gerjesztő tevékenységek városon kívüli elhelyezését.

A tervezett intézkedéseket az alábbiakban foglaljuk össze.

A város nagy forgalmú útjain forgalomtechnikai intézkedések szükségesek a forgalom csökkentésére, ezek az érintett utak csomópontjainak korszerűsítésére irányulhatnak, melyekkel a forgalom okozta káros anyagok kibocsátása csökkenthető.

A városban érvényben lévő teherforgalom korlátozását tovább kell fejleszteni, azaz a korlátozásba be nem vont utak, területek nagyságát bővíteni kell.

Így Újtelep és a Béke városrész 20 t teherforgalom korlátozását 12 t össztömegig tovább kell korlátozni, ezzel a nehéz forgalom a Lajos király krt. körzetében is csökkenthető. A behajtási engedélyeket - melyet a városüzemeltetési iroda, mint a közút kezelője ad ki - minden esetben alaposan meg kell vizsgálni, indokoltságát tekintve. Csak a feltétlen célirányos teher-forgalom engedhető be a város belső területeire.

A nagy forgalmú utaknál, illetve a vizsgálatban megjelölt mérési helyeken szintbeni, közúti csomópontok vannak, melyek alárendeltségi viszonyai szabályozottak.

A Városháza tér négyágú csomópontját csökkenteni kell, a negyedik ágon lévő Városháza tér belső forgalmát a gépjárművek előtt le kell zárni. A csomópont ágainak csökkentése eredményezheti az álló forgalom nagyságának, ezzel együtt a káros anyagok mértékének csökkenését. A csomóponti ágak folyamatosabb forgalma érdekében a meglévő jelzőlámpás irányítás fázisidejének korszerűsítésével a forgalom lefolyása zavartalanabbá tehető, a felesleges állásidők rövidíthetők, ami környezeti terhelést csökkentheti.

A Vasmű út további korszerűsítésében a jelenleg négyágú, jelzőlámpa nélküli Apáczai úti csomópontban korszerű, körforgalmi csomópont kiépítésével a forgalom biztonsága mellett a káros anyagok mértéke is csökkenthető.

A város levegőminőségének javítására növelni kell a távfűtő rendszerbe kapcsolt lakások és intézmények számát. Egyedi fűtési rendszerek kialakításakor a 140 kW-nál nagyobb bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezés létesítését nem célszerű engedélyezni.

A tervezett intézkedéseket az alábbi táblázat foglalja össze

**5. számú táblázat: A levegőminőségi intézkedési terv önkormányzati
programelemei a nitrogén-oxidok esetében**

Sor-szám	Intézkedés	Intézkedés célja	Határidő	Felelős	Ellenőrző
Dunaújváros Megye Jogú Város Önkormányzata					
1.	Intézkedési terv kidolgozás a nagy forgalmú utak forgalom csökkentésére, vagy a forgalmat gerjesztő tevékenységek városon kívül helyezésére	Levegő nitrogén-oxidok terhelésének csökkentése	2006. június 30.	Önkormányzat	Közygyűlés
1.a.)	A teherforgalom korlátozásának fejlesztése, a korlátozásba be nem vont utak, területek nagyságának bővítésével az Újtelep és a Béke városrész 20t teherforgalom korlátozása 12 t össtsztömegig ezzel a nehézgépjármű forgalom a Lajos király krt. körzetében is csökkenthető. A behajtási engedélyek szigorítása.	Levegő nitrogén-oxidok terhelésének csökkentése	2005. november 30.	Önkormányzat	Közygyűlés
1. b.)	A Városháza tér négyágú csomópontjának csökkentése, a negyedik ágon lévő Városháza tér belső forgalmának a gépjárművek előli lezárásával.	Levegő nitrogén-oxidok terhelésének csökkentése, az álló forgalom csökkenése	2006. június 30-ig	Önkormányzat	Közygyűlés
1.c.)	A Városháza téren a csomóponti ágak folyamatosabb forgalma érdekében a meglévő jelzőlámpás irányítás fázisidejének korszerűsítése	Levegő nitrogén-oxidok terhelésének csökkentése, Állásidők rövidülése	2006. június 30-ig	Önkormányzati	Közygyűlés
1.d.)	A Vasmű út további korszerűsítésében a jelenleg négyágú, jelzőlámpa nélküli Apáczai úti csomópontban korszerű, körforgalmi csomópont kiépítése	Levegő nitrogén-oxidok terhelésének csökkentése, Csökken a káros anyag kibocsátás	2007. október 30-ig	Önkormányzati	Közygyűlés
2.	A távfűtő rendszer ellátási területének növelése	Lakossági kibocsátások csökkentése	2007. október 30.	Önkormányzat /távhő szolgáltató (Dunaújvárosi Víz-Csatorna-Hőszolgáltató Kft.)	Közygyűlés

Tekintettel a Dunaújváros térségében tervezett közlekedési fejlesztésekre (új Duna híd, M6 autópálya M8 gyorsforgalmi út) különösen indokolt az intézkedési terv két év múlva történő felülvizsgálata.

Szálló por

A zóna környezeti levegőjének minőségét a Dunaferri vállalt csoport domináns légszennyező anyag kibocsátó forrásai határozzák meg. A beavatkozásnak főként ezen vállalat csoport kibocsátásainak csökkentésére kell koncentrálnia.

A szálló por csökkentésére Dunaújváros Megye Jogú Város Önkormányzata által végrehajtandó feladatok az alábbiak.

Zöldterület növelése és a meglévő zöldfelületek karban tartásával elő kell segíteni a terület átszellőzését, a légszennyező anyag elkeveredését és felhígulását. Ennek érdekében:

- A város észak-déli irányú átszellőzését biztosítani kell, ezt a növényzet telepítése során figyelembe kell venni. A forgalmas városi utak ebben az irányban haladnak, ezért az utak melletti zöldsávok növelésével a légcserét nem hátráltatjuk, hanem helyi szinten javítjuk. Forgalmas bevezető és átmenő útvonalaink: Magyar u., Aranyvölgyi u., Szórád M. u., Baracsi u., Szilágyi E. u., Papírgyári u. A felsorolt útvonalak közül a Papírgyári út, az Aranyvölgyi út és a Szórád M. u. melletti zöldsáv fejlesztése javasolt cserjék és örökzöld fás növényzet telepítésével. Becsült bekerülési összeg 2004. évi áron számolva 5 MFt.

- Az északi iparterület telephelyeihez vezető út menti fasorok hiányoznak, melyet a zaj- és porterhelés csökkentése érdekében indokolt pótolni. A kivitelezés becsült költsége 2 MFt.

- A Dunaferri vállalatcsoport kibocsátásának kedvezőtlen hatása a kibocsátás helyétől délre eső tartalék iparterület egy részének előfásításával csökkenthető. Becsült bekerülési összeg 3 MFt.

- A városi szeméttelre levezető út védőfásítása az intenzív tehergépjármű forgalom miatt indokolt. Kivitelezés becsült összege 2 MFt.

- A Vasútállomás és a lakóövezet között elhelyezkedő védelmi célból telepített nyárfákból álló erdősáv lecserélése időszerű, melyet lassúbb növekedésű, kemény lombos fafajokkal szükséges lecserélni. A fafaj cseréjével párhuzamosan a védőerdősáv szélességét is célszerű bővíteni. A kivitelezés költségbecslése 2 MFt.

- A Dunaferri Rt.-től délre eső üzemek területén belüli növényzet – cserjék, lombhullató és örökzöld fák – telepítésével a délre eső települések porterhelése csökkenthető. Ezek a területek nem közterületek, ezért a

tulajdonosok bevonásával valósítható meg a feladat. Becsült kivitelezési költség 2 MFt.

A munkálatokat előzetesen javasolt megterveztetni, mely a pontos helyszíni felmérést és tervezett fafajokat tartalmazza.

Az önkormányzatnak programot kell kidolgoznia és határozatot kell hoznia a felelősök megjelölésével a közterületek pormentesítésére, az építési és bontási műveletek ellenőrzésére.

Az önkormányzatnak helyi rendeletet kell alkotnia összhangban a Környezetvédelmi Program intézkedéseivel annak érdekében, hogy a lakossági, és egyéb tüzelőberendezések hatásfokának időszakos kötelező ellenőrzésére.

A tervezett önkormányzati intézkedéseket az alábbi táblázat foglalja össze
**6. számú táblázat: A levegőminőségi intézkedési tervönkormányzati
 programelemei a szálló por esetében**

Sor- szám	Intézkedés	Intézkedés célja	Határ- idő	Felelős	Ellenőrző
Dunaújváros Megye Jogú Város Önkormányzata					
1.	Zöldterület intenzifikálása és karbantartása	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése	2007. október 30.	Önkormányzat	Közgyűlés
1.a.)	Az utak melletti zóldsávok növelése a Papírgyári út, az Aranyvölgyi út és a Szórád M. u. melletti zóldsáv fejlesztése cserjék és örökzöld fás növényzet telepítésével	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése, Észak-déli irányú átszellőzés növelése	2007. október 30-ig	Önkormányzat	Közgyűlés
1. b.)	Az északi iparterület telephelyeihez vezető út menti fasorok pótlása	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése	2007. október 30-ig	Önkormányzat	Közgyűlés
1.c.)	A déli tartalék iparterület egy részének előfásítása	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése	2007. október 30-ig	Önkormányzat	Közgyűlés
1.d.)	A városi személtrepre levezető út védőfásítása	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése, tehergépjármű forgalom káros hatásainak enyhítése	2007. október 30-ig	Önkormányzat	Közgyűlés
1.e.)	A vasútállomás és a lakóövezet közötti nyárfából álló védőerdősáv lecserélése lassúbb növekedésű, kemény lombos fafajokkal, párhuzamosan védőerdősáv szélesítése	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése	2007. október 30-ig	Önkormányzat	Közgyűlés
1.f.)	A Dunaferri Rt.-től délre eső üzemek területén belüli növényzet – cserjék, lombhullató és örökzöld fák – telepítése. Nem közterületek, ezért a tulajdonosok bevonásával valósítható meg a feladat.	Szálló por megkötése, hatásterület csökkentése	2007. október 30-ig	Önkormányzat / Vállalatok	Közgyűlés / Vállalatok
2.	Program kidolgozása a közterületek pormentesítésére, építési bontási tevékenység ellenőrzése - pormentesítés az utak locsolásával	Diffúz porszennyező források csökkentése	2006. december 31.	Önkormányzat	Közgyűlés
3.	Rendelet alkotás a 140 kW alatti névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések hatásfokának időszakos, rendszeres ellenőrzésére és ezt követően az ellenőrzések végzése személyi és tárgyi feltételeinek kialakítása	Lakossági és egyéb források szilárdanyag kibocsátásának csökkentése	2006. december 31.	Önkormányzat	Közgyűlés

1.) A levegőminőségi intézkedések pénzügyi ütemezése

A tervezett levegőminőségi intézkedések időpontja (év)	A tervezett levegőminőségi intézkedések pénzügyi igénye (Ezer Ft)
2005.	-
2006.	243 000
2007.	74 000